

hyde park

52 OBRANNÝ PRŮMYSL

Co je složité v rámci sedmadvaceti zemí Evropské unie, může být ve dvoustranné spolupráci relativně jednoduché

52 INVESTICE

Jediným, ale velmi důležitým důvodem držby cizí měny je rozložení rizik. Nepleťme si to ale s měnovými spekulacemi

54 DANĚ

Na rozdíl od přímých daní je změna sazeb u daní ze spotřeby vždy poměrně bezpečnou cestou k navýšení příjmů státu

55 PRÁVO & BYZNYS

Právo na svobodný přístup k informacím může být zneužíváno k nelegitimním účelům

Začněme u sousedů

Úzká spolupráce zbrojařů a armád může nejdříve fungovat na dvoustranné bázi. Pro nás je ideální Slovensko

Náš stát vydává na obranu každým rokem méně a méně prostředků. Je to neoddiskutovatelný fakt, který je v rozporu s mnohými předvolebními sliby. A je úplně jedno, z jaké politické garnitury se rekrutuje starý či nový ministr obrany. V pozici šéfa českých zbrojařů (jak je mnohdy prezident Asociace obranného a bezpečnostního průmyslu nazýván) působím s přestávkou více než deset let a neuměl bych ani vyjmenovat všechny ministry obrany, kteří se za tuto dobu vystřídali. Natož abych spočítal, kolikrát se měnily ekonomické ukazatele, rozpočty či plány vyzbrojování. Při každé změně jsme - jak já, tak i mí kolegové z branže - procházeli podle modelu Cimrmanovy frustrační kompozice fází očekávání a zklamání. Většina škrťů v rozpočtu ministerstva obrany vždy dopadla na hlavy dodavatelů tohoto resortu, tedy především firem z českého obranného a bezpečnostního průmyslu. Omezení výdajů bylo obvykle doprovázeno požadavkem, ať si utáhneme opasky, a sli-

bem, že bude lépe. Opasky jsme si utáhli, ale lépe nikdy nebylo.

Abych byl objektivní, krácení rozpočtů obrany se odehrává ve většině evropských zemí. Nízká výkonnost evropské ekonomiky spojená s mylným pocitem politiků, že Evropa se válečný konflikt v budoucnu vyhne, generuje nižší národní výdaje na obranu. Proto EU hledá způsob, jak fungování evropské obrany zefektivnit. Již několik let se v rámci Evropské obranné agentury skloňují kouzelná slůvka „pooling and sharing“. Zdánlivě je to jen logický krok, poněkud ale připomíná utopický socialismus. Pooling and sharing neznamená nic jiného než dát dohromady nějaké obranné schopnosti a pak je společně využívat. Dobrý nápad, který v celounijním působení nefunguje a fungovat nebude. Dnes se v orgánech Evropské unie přichází na to, že je potřeba nejdříve spolupráce dvoustranná, na niž navazuje regionální, a teprve pak lze uvažovat o efektivním rozšíření na celou Unii.

ASPOŇ MINIMALIZOVAT ZTRÁTY

Hospodaření resortu obrany lze zefektivnit i bez kouzelných slůvek EU či NATO. Každý manažer, který úspěšně restrukturalizoval postsocialistický průmyslový podnik a vybudoval z něj dobře fungující firmu, by přesně věděl, jaké kroky musí udělat. Zbavit se zbytečného majetku, zavést outsourcing obslužných činností a zefektivnit pořizování majetku. A hlavně koncentrovat se především na to, co je hlavní předmět činnosti firmy, tzv. core business.

Pravda je, že v privátní sféře se efektivnější hospodaření buduje podstatně snáze než ve státním sektoru. Většina podniků se již dávno zbavila rekreačních zařízení, vlastních autodoprav, neefektivních provozů a neschopných zaměstnanců. Stalo se tak i ve státních institucích? V soukromé firmě je nemyšlitelné investovat prostředky výzkumu a vývoje do nějakého produktu, a pak si ho nepořídít. Ve státním sektoru to není jev neobvyklý. Nedokážu si představit soukromníka, který by